

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ 7

รหัสวิชา 30101-2004 งานเขียนแบบชิ้นส่วนเครื่องกลด้วยคอมพิวเตอร์(2-3-3)

ชื่อหน่วย/เรื่อง การเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ

หน่วยที่ 6

สอนครั้งที่ 7

จำนวน 5 ชม.

สาระสำคัญ

การเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ (2D Sketch) ถือเป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการออกแบบหรือเขียนแบบด้วยโปรแกรม SolidWorks 2007 และเมื่อได้เส้นร่าง 2 มิติ ที่สมบูรณ์แล้วจึงนำไปใช้สำหรับการสร้างเป็นชิ้นงาน 3 มิติ (3D Part) ต่อไปได้ ดังนั้นในหน่วยเรียนนี้จะได้ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ ได้แก่ การเขียนเส้นตรง (Line) การเขียนเส้นโค้ง (Arc) การเขียนวงกลม (Circle) และคำสั่งอื่นๆในชุดคำสั่งเขียนเส้นร่าง รวมทั้งการใช้สแนป (Snap) กำหนดตำแหน่งพิกัดของเส้นร่าง 2 มิติ ในขณะที่เขียนแบบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายวิธีการใช้สแนปช่วยในการกำหนดตำแหน่งพิกัดของเส้นร่าง 2 มิติ ได้
2. อธิบายขั้นตอนการเขียนเส้นตรง (Line) การเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก (Rectangle) การเขียนวงกลม (Circle) การเขียนส่วนโค้งแบบกำหนดจุดศูนย์กลาง (Centerpoint Arc) การเขียนส่วนโค้งสัมผัสเส้นที่ต้องการ (Tangent Arc) การเขียนส่วนโค้งกำหนดจุด 3 จุด (3 Point Arc)
3. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ครูสามารถสังเกตได้ขณะทำการสอนในเรื่อง
  - 3.1 ความมีมนุษยสัมพันธ์
  - 3.2 ความมีวินัย
  - 3.3 ความรับผิดชอบ
  - 3.4 ความซื่อสัตย์สุจริต
  - 3.5 ความเชื่อมั่นในตนเอง
  - 3.6 การประหยัด
  - 3.7 ความสนใจใฝ่รู้
  - 3.8 การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
  - 3.9 ความรักสามัคคี
  - 3.10 ความกตัญญูกตเวที

สมรรถนะรายวิชา

1. อธิบายวิธีการใช้สแนปช่วยในการกำหนดตำแหน่งพิกัดของเส้นร่าง 2 มิติ ได้
2. อธิบายขั้นตอนการเขียนเส้นตรง (Line) การเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก (Rectangle) การเขียนวงกลม (Circle) การเขียนส่วนโค้งแบบกำหนดจุดศูนย์กลาง (Centerpoint Arc) การเขียนส่วนโค้งสัมผัสเส้นที่ต้องการ (Tangent Arc) การเขียนส่วนโค้งกำหนดจุด 3 จุด (3 Point Arc)

เนื้อหาสาระ

2. การเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูใช้เทคนิคการสอนแบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) โดยการทบทวนความรู้เดิมจากสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน ผู้สอนใช้การสนทนาซักถามให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิม

2. ครูและผู้เรียนนำรูปภาพการเขียนเส้นร่าง 2 มิติ มาแสดงให้ผู้เรียนดู

ขั้นสอน

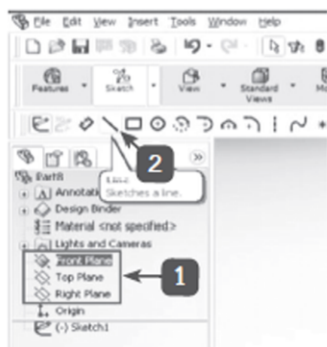
3. ครูแสดงการสาธิตและอธิบายการเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งที่ใช้ในการเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ ของโปรแกรม SolidWorks 2007 จะถูกรวบรวมไว้ที่แถบเครื่องมือ Sketch

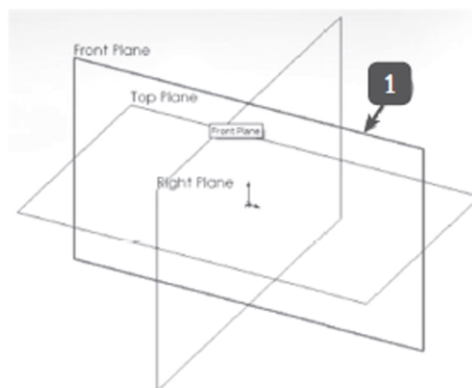
4. ครูสาธิตการเขียนเส้นตรง คำสั่งที่ใช้ในการเขียนเส้นตรง คือ Line โดยสามารถเขียนเส้นตรงได้ทีละเส้นหรือเขียนเส้นตรงต่อเนื่องได้ การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Line

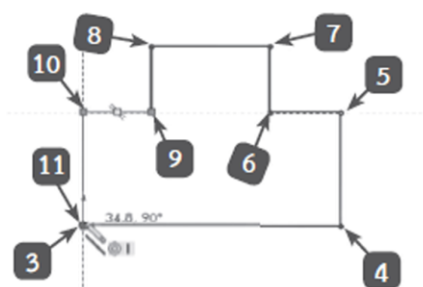
5. ผู้เรียนแสดงการเขียนเส้นตรงมีขั้นตอนดังนี้
  - 5.1 คลิกที่ระนาบ (Plane) ที่ต้องการทำงาน เช่น Front Plane
  - 5.2 คลิกคำสั่ง Line
  - 5.3 คลิกจุดเริ่มต้น (Origin Point) ในการเขียนเส้นตรง (ควรเป็นจุดเริ่มต้นของแนวแกน)
  - 5.4 ลากเมาส์ออกไปทางขวาเพื่อกำหนดจุดที่ 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 และ 11 ตามลำดับ
  - 5.5 กด ESC เพื่อออกจากคำสั่งเขียนเส้นตรง

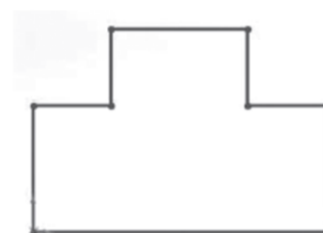
(ก) การเลือกระนาบและคำสั่งเขียนเส้นตรง

(ข) แสดงระนาบในการทำงานที่ถูกเลือก

(ค) การกำหนดตำแหน่งจุดปลายของเส้นตรง

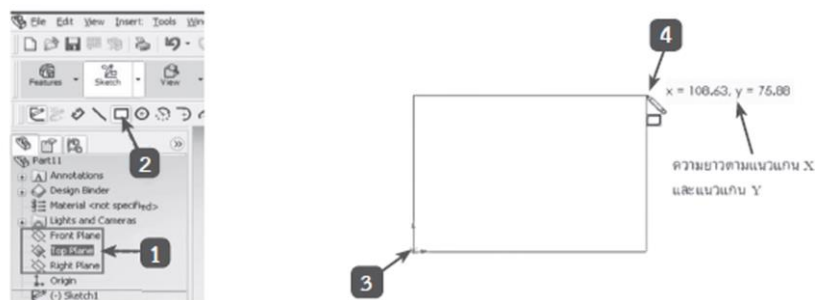

(ง) เส้นตรงที่เขียนเสร็จแล้ว

6. ครูอธิบายและสาธิตการเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก คำสั่งที่ใช้ในการเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก คือ Rectangle การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Rectangle

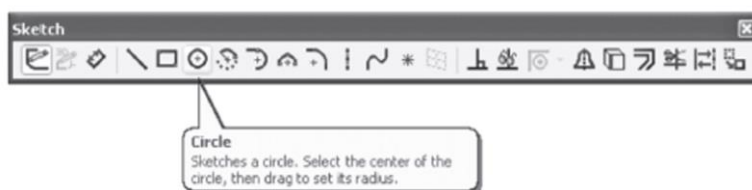

7. ผู้เรียนแสดงการเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากมีขั้นตอนดังนี้
  - 7.1 คลิกกระนาบ (Plane) ที่ต้องการทำงาน เช่น Top Plane
  - 7.2 คลิกคำสั่ง Rectangle
  - 7.3 คลิกจุดเริ่มต้น (Origin Point) ในการเขียนรูปสี่เหลี่ยม
  - 7.4 ลากเมาส์ออกไปทางขวาด้านบนในแนวทแยงมุม
 เมื่อได้ขนาดเหมาะสมแล้วคลิกเมาส์ซ้ายเพื่อสิ้นสุดการเขียนจะได้รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก
  - 7.5 กด ESC เพื่อออกจากคำสั่งเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก

(ก) การเลือกระนาบและคำสั่งเขียนรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก (ข) การกำหนดตำแหน่งของมุมสี่เหลี่ยมมุมฉาก

8. รวบรวมและสาธิตการเขียนวงกลม คำสั่งที่ใช้ในการเขียนวงกลม คือ Circle การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Circle ดังนี้

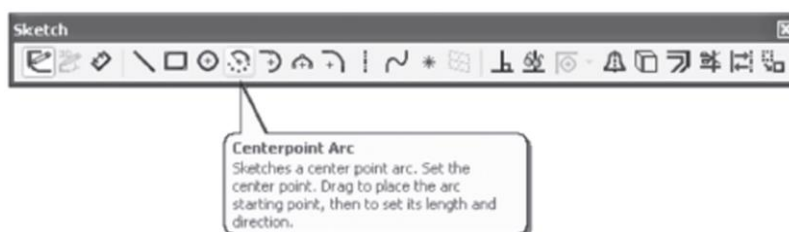
9. ผู้เรียนแสดงการเขียนวงกลมมีขั้นตอนดังนี้

- 9.1 คลิกระนาบ (Plane) ที่ต้องการทำงาน เช่น Front Plane
- 9.2 คลิกคำสั่ง Circle
- 9.3 คลิกจุดศูนย์กลางของวงกลม
- 9.4 ลากเมาส์ออกไปจนกระทั่งได้ขนาดรัศมีของวงกลมแล้วคลิกเมาส์ปุ่มซ้าย
- 9.5 กด ESC เพื่อออกจากคำสั่งเขียนวงกลม

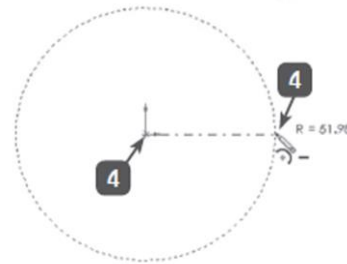
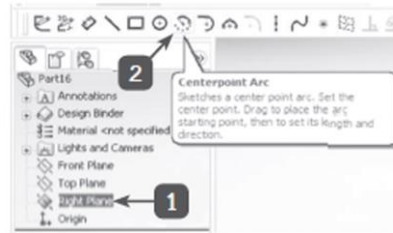

(ก) การเลือกระนาบและคำสั่งเขียนวงกลม (ข) การกำหนดตำแหน่งจุดศูนย์กลางและรัศมี

10. รวบรวมและสาธิตการเขียนส่วนโค้งแบบกำหนดจุดศูนย์กลาง คำสั่งที่ใช้ในการเขียนส่วนโค้งแบบกำหนดจุดศูนย์กลางคือ Centerpoint Arc การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Centerpoint Arc ดังนี้

11. ผู้เรียนแสดงการเขียนส่วนโค้งแบบกำหนดจุดศูนย์กลางมีขั้นตอนดังนี้

(ก) การเลือกระนาบและคำสั่งเขียนส่วนโค้ง

(ข) การกำหนดตำแหน่งจุดศูนย์กลางและรัศมี

11.1 คลิกระนาบ (Plane) ที่ต้องการทำงาน เช่น Right Plane

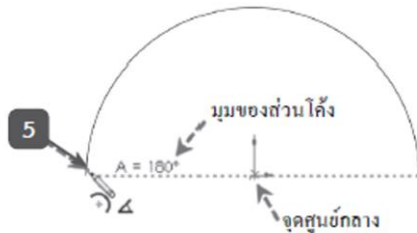
11.2 คลิกคำสั่ง Centerpoint Arc

11.3 คลิกจุดศูนย์กลางของส่วนโค้ง

11.4 ลากเมาส์ออกไปจนกระทั่งได้ขนาดรัศมีของส่วนโค้งแล้วคลิกเมาส์ปุ่มซ้าย

11.5 เขียนเส้นโค้งโดยลากออกจากจุดที่ 4 ไปยังจุดที่ 5 เมื่อได้ขนาดส่วนโค้งที่ต้องการแล้วคลิกเมาส์ปุ่มซ้ายอีกครั้ง

11.6 กด ESC เพื่อออกจากคำสั่งเขียนส่วนโค้ง

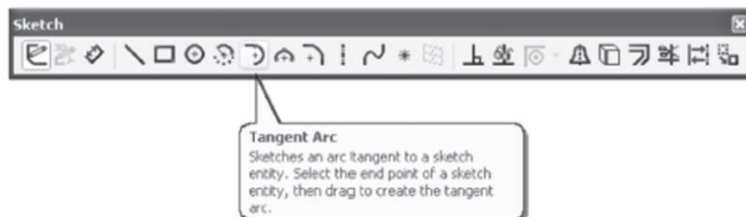
(ค) การกำหนดตำแหน่งจุดปลายของส่วนโค้ง

(ง) ส่วนโค้งที่เขียนเสร็จแล้ว

12. ผู้เรียนการเขียนส่วนโค้งสัมผัสเส้นที่ต้องการ คำสั่งที่ใช้ในการเขียนส่วนโค้งสัมผัสเส้นที่ต้องการ คือ

Tangent Arc การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Tangent Arc ดังนี้

13. ผู้เรียนแสดงการเขียนส่วนโค้งสัมผัสเส้นที่ต้องการมีขั้นตอนดังนี้

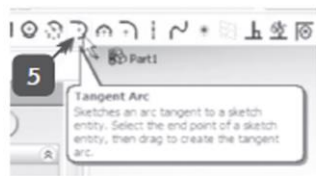
<ol style="list-style-type: none"> 1.คลิกระนาบ (Plane) ที่ต้องการทำงาน เช่น Top Plane 2.คลิก Line เพื่อเขียนเส้นตรง (เส้นที่ต้องการเขียนส่วนโค้งสัมผัส) 3.กำหนดจุดเริ่มต้นเส้นตรง 	<ol style="list-style-type: none"> 4.กำหนดจุดปลายของเส้นตรง 5.คลิก Tangent Arc เพื่อเขียนส่วนโค้งสัมผัส 6.กำหนดจุดเริ่มต้นที่ต้องการให้ส่วนโค้งสัมผัส 7.กำหนดจุดปลายของส่วนโค้ง 8.กด ESC เพื่อออกจากคำสั่งเขียนส่วนโค้งสัมผัส
--	--

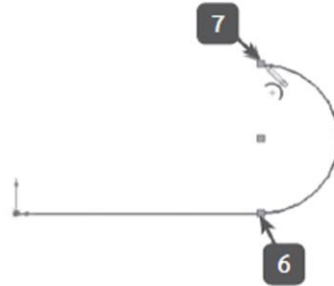
(ก) การเลือกระนาบและคำสั่งเขียนเส้นตรง

(ข) การกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดปลายของเส้นตรง

(ค) การเรียกคำสั่งเขียนส่วนโค้งสัมผัส

(ง) การกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดปลายของส่วนโค้ง

14.ครูอธิบายและสาธิตการเขียนส่วนโค้ง โดยกำหนดจุด 3 จุด คำสั่งที่ใช้ในการเขียนส่วนโค้ง โดยกำหนดจุด 3 จุด คือ 3 Point Arc การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก 3 Point Arc

15.ผู้เรียนแสดงการเขียนส่วนโค้งโดยกำหนดจุด 3 จุด มีขั้นตอนดังนี้

1.คลิกระนาบ (Plane) ที่ต้องการทำงาน เช่น Front Plane	4.กำหนดจุดปลายส่วนโค้ง
2.คลิกคำสั่ง 3 Point Arc	5.กำหนดจุดที่ 3 ที่ส่วนโค้งสัมผัส
3.กำหนดจุดที่ต้องการเป็นจุดเริ่มต้นของส่วนโค้ง	6.กด ESC เพื่อออกจากคำสั่งเขียนส่วนโค้งโดยกำหนดจุด 3 จุด

16.ครูอธิบายและสาธิตการลบมุมโค้งรัศมี คำสั่งที่ใช้ในการลบมุมโค้งรัศมีที่บริเวณขอบหรือรอยต่อของชิ้นงาน คือ Sketch Fillet การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Sketch Fillet

17.ผู้เรียนแสดงการลบมุมโค้งรัศมี มีขั้นตอนดังนี้

17.1 เรียกคำสั่ง Sketch Fillet

17.2 ที่ไบคณสมบัติพิมพ์ค่าที่ต้องการ เช่น 12 mm

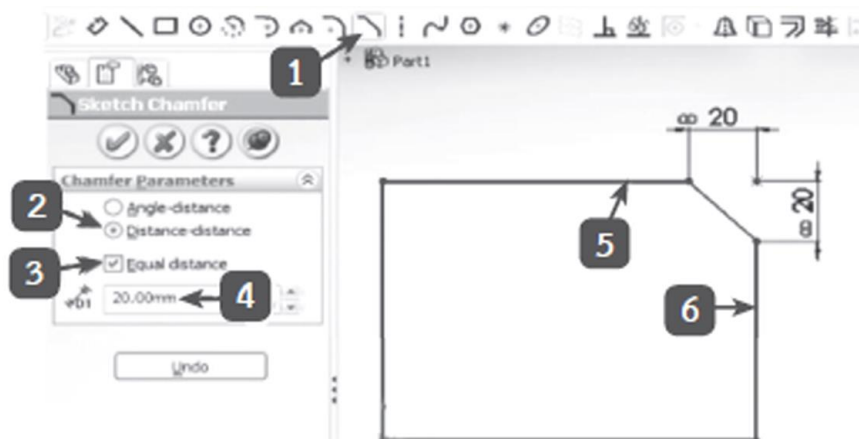
17.3 คลิกเส้นที่ 1

17.4 คลิกเส้นที่ 2

17.5 คลิกเมาส์ปุ่มขวาเพื่อออกจากคำสั่งหรือคลิกเครื่องหมายถูก

18.ครูอธิบายและสาธิตการลบมุมเหลี่ยม คำสั่งที่ใช้ในการลบมุมเหลี่ยมที่ขอบของชิ้นงาน คือ Sketch Chamfer การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Sketch Chamfer

19.ผู้เรียนแสดงการลบมุมเหลี่ยมโดยกำหนดระยะห่างเท่ากัน มีขั้นตอนดังนี้

20. ครูอธิบายและสาธิตการเขียนรูปหลายเหลี่ยมด้านเท่า คำสั่งที่ใช้ในการเขียนรูปหลายเหลี่ยมด้านเท่า คือ Polygon ซึ่งในการเขียนรูปหลายเหลี่ยมด้านเท่านี้มีวิธีการเขียน 2 แบบ คือ การเขียนรูปหลายเหลี่ยมด้านเท่าล้อมรอบวงกลม (Inscribed Circle) และการเขียนรูปหลายเหลี่ยมด้านเท่าภายในวงกลม (Circumscribed Circle) การเรียกคำสั่ง Polygon ทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Polygon

21. ผู้เรียนสาธิตการเขียนรูปหกเหลี่ยมด้านเท่าล้อมรอบวงกลม และการเขียนรูปหกเหลี่ยมด้านเท่าภายในวงกลม

22. ครูอธิบายและสาธิตการเขียนวงรี คำสั่งที่ใช้สำหรับเขียนวงรี คือ Ellipse โดยวงรีจะมีแนวแกนอยู่ 2 แกน คือ แนวแกน X และแนวแกน Y ซึ่งจุดที่แนวแกนทั้งสองตัดกันเรียกว่า “จุดศูนย์กลางของวงรี” (Ellipse Center) การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Ellipse

23. ผู้เรียนแสดงการเขียนวงรีตามขั้นตอน

24. ครูอธิบายและสาธิตการเขียนภาพสะท้อน คำสั่งในการเขียนภาพสะท้อนอีกครั้งภาพที่มีความสมมาตรกับภาพที่เลือก คือ Mirror Entities การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Mirror Entities

25. ผู้เรียนแสดงการเขียนภาพสะท้อนตามขั้นตอน

26. ครูอธิบายและสาธิตการเขียนเส้นขนาน คำสั่งที่ใช้ในการเขียนเส้นขนาน คือ Offset Entities คำสั่งนี้จะใช้เมื่อต้องการเขียนเส้นขนานกับเส้นต้นแบบที่มีอยู่แล้ว พร้อมกับกำหนดระยะห่างจากเส้นต้นแบบและยังรักษารูปร่างตามเส้นต้นแบบไว้เหมือนเดิม การเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Offset Entities

27. ผู้เรียนแสดงการเขียนเส้นขนานกับเส้นต้นแบบตามขั้นตอน

28. ครูอธิบายและสาธิตการตัดเส้น คำสั่งในการตัดเส้นที่ไม่ต้องการออก คือ Trim Entities โดยตัดได้ทั้งเส้นตรงหรือเส้นโค้งการเรียกคำสั่งทำได้โดยที่แถบเครื่องมือ Sketch คลิก Trim Entities

29. ผู้เรียนแสดงการตัดเส้นตามขั้นตอน

30. ผู้เรียนยกตัวอย่างหลักการทำงานของการทำงานของการเขียนแบบเส้นร่าง 2 มิติ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยเน้นแนวทางการใช้แบบพอเพียง และมีเงื่อนไขคุณธรรม มาคนละ 1 ตัวอย่าง

31. ผู้เรียนเขียนระบุกิจกรรมงานที่สำคัญในการประหยัดพลังงานมาคนละ 1 ตัวอย่าง โดยเน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุปและการประยุกต์

32.ครูและผู้เรียนสรุปโดยให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหาการเรียนการสอน ที่ได้ศึกษาไปแล้วจากการสาธิตร่วมกับครูผู้สอน พร้อมทั้งประเมินผู้เรียนตามแบบฟอร์ม ซึ่งการเขียนเส้นร่าง 2 มิติ (Sketch) เป็นขั้นตอนแรกของการเขียนแบบที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งเส้นร่าง 2 มิตินี้จะถูกนำไปใช้เพื่อปรับเปลี่ยนเป็นชิ้นงาน 3 มิติต่อไป ดังนั้นผู้ออกแบบหรือเขียนแบบจะต้องฝึกทักษะการใช้คำสั่งเขียนเส้นร่างให้เกิดความชำนาญ โดยควรศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสร้างรูปทรงทางเรขาคณิตแบบต่างๆ เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดแนวทางในการเขียนเส้นร่างได้รวดเร็วและถูกต้องจึงจะทำให้เกิดความเข้าใจการใช้เครื่องมือเขียนเส้นร่าง 2 มิติ ในโปรแกรมได้ดี

33.ผู้เรียนทำใบงาน และแบบประเมินผลการเรียนรู้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน วิชางานเขียนแบบชิ้นส่วนเครื่องกลด้วยคอมพิวเตอร์ของสำนักพิมพ์เอมพันธ์
2. รูปภาพ
3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ , Power Point และ VDO
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้
6. เครื่องมือ อุปกรณ์

หลักฐาน

1. บันทึกการสอน
2. ใบเช็ครายชื่อ
3. แผนจัดการเรียนรู้
4. การตรวจประเมินผลงาน

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
4. ตรวจกิจกรรมใบงาน
5. ตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้
6. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. แบบประเมินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
4. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้
6. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
2. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50 % ขึ้นไป)
3. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (50% ขึ้นไป)
4. ตอบคำถามในกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงจะถือว่าผ่าน
เกณฑ์การประเมิน มีเกณฑ์ 4 ระดับ คือ 4= ดีมาก, 3 = ดี, 2 = พอใช้, 1= ควรปรับปรุง
5. กิจกรรมใบงาน เกณฑ์ผ่าน คือ 50%
6. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน 50%
7. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ
ประเมินตามสภาพจริง

